

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

עין משפט נר מצוה

ג.

א [מיי פ"י מהל' ברכות ה"ג' טו"ט ע"א ח"ט ס' רב ע"פ ח' ב']
ב מ' מיי פ"ח מהל' י"ט ה"ל י"ב כ סגן לא"ן ע"ה טו"ט ע"א ח"ט ס' ספ"ג ג': ד.

מוסף תוספות

א. דמנא אבותינו בידנו אצ"פ שפסח אינו נוהג עתה. מו"ס ר"פ.

רבינו חננאל

וכיון שהזכיר אם לא עבר הצופים חזון, דש"מ עד הצופים מירושלים הוא חשוב, הוצרך לברור מהאי קרא, והיה ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש לה, ואמר ר' יהושע בן לוי

מקום שנהגו. אור"י גסס ריב"א דמפרש צירושלמי מאי שנא ערבי פסחים משאר י"ט משום דזמן הפסח מחלות ואיך ואף יחד קאמר הם גשאר ימות השנה זיום שמזיב קרבן אסור במלאכה ופריך אס כן יהא כל היום אסור כמו יחד שמזיב קרבן ומפרש הם משום דלאו להקריב משמית אצל פסח אינו יכול להקריבו אלא אחר חלות דנפקא לן זמין הערביים ופריך אס כן קרבן ממיד שהוא לכל ישראל וקרבן בכל יום יהא בכל יום אסור במלאכה ומשני שאני ממיד שהמורה הוציאה מן הכלל דכתיב ואספת דגנך ואס כל ישראל יושבים וצנטלים מי יאסוף להן דגן ומשמע

המס דמלאווייטא אסורה ונראה לאף צומן אז דליכא הקרבה כיון שגשאר זה אסור לעולם א.

העשה

ותחתונים למעלה אמר לו בני עולם ברור ראית ואנן היכי התם כי היכי דאיתו אנן הכא הכי איתנין התם ושמעתי שהיו אומרים א אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו ושמעתי שהיו אומרים הרוגי מלכות אין אדם יכול לעמוד במחיצתן (א) (ומאן) ניהו אילמא ר"ע וחבריו משום הרוגי מלכות ותו לא אלא הרוגי לוד (ב) ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש לה מאי מצלות הסוס א"ר יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים עד שהסוס רץ ומציל ר' אלעזר אמר כל מצילות שתולין לפסח בין עינוי יהיה קדש לה ר' יוחנן אמר כל ביהו שבזוין ישראל עד שעה שהסוס רץ ומציל היה קדש לה בשלמא למאן דאמר כל ביהו שבזוין ישראל היינו דכתיב והיה הסירות בבית ה' כמזרקים לפני המזבח אלא למ"ד בהנך תרתי מאי והיה הסירות בבית ה' מילתא אחריתי קאמר דמתעתי ישראל ומתנדבי ומייתי בשלמא למ"ד ביהו היינו דכתיב ולא יהיה כנעני עוד בבית ה' צבאות אלא למ"ד הנך תרתי מאי ולא יהיה כנעני א"ר ירמיה א אין כאן עני וכנעני מולן (ג) דאיכרי תגר דכתיב וירא שם יהודה בת איש כנעני מאי אילמא כנעני ממש אפשר בא אברהם והזהיר את יצחק בא יצחק והזהיר את יעקב ויהודה אזיל ונסיב אלא אמר רבי שמעון בן לקיש בת גברא תגרא דכתיב כנען בידו מאזני מרמה ואיבעית אימא מהכא א אשר סוחריה שרים כנעניה אחד אטון האידינא לאו אחד הוא אמר רבי אחא בר חנינא לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה אעל בשורות טובות ואמר ברוך הטוב והמטיב ועל בשורות רעות ואמר ברוך דיין האמת לעולם הבא כולו הטוב והמטיב ושמו אחד מאי אחד אטון האידינא לאו שמו אחד הוא א"ר נחמן בר יצחק לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה נכתב ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת אבל לעולם הבא כולו אחד נקרא ביו"ד ה"י ונכתב ביו"ד ה"י סבר רבא למדרשה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב ר' אבינא רמי כתיב זה שמי לעלם וזה זכרי לדור דור אמר הקב"ה לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ביו"ד ה"א ונקרא אני באל"ף דל"ת:

הדרן עלך אלו עוברין

כאיסורו. של חמץ. וזכר קודש נמי משנפסל ציואל אסור באכילה: **יקרום וקפאון.** איירי דליירי צירושלים ציליאת שעריה דקתני וכן מי שיאל מירושלים כו' פתח זהה פרשתא דבעינן למימר קמן שעמד הקב"ה להוסיף על ירושלים: אור שיקר בעולם הזה. כשמהה

מאריה בגבורתה ואורה גדול אמות אור חשוב ויקר שלה יהא קפוי וקל לעולם הבא. כל דבר קל קרי קפוי אף על המים ויאל הגדול מתרגמינן וקפא פרולא (מלכ"ס ז): בני אדם שיקרים: עשירים וחשובים ואינן טובים למקום: איסוגיה. גוע ופרחה רוחו: עליונים למטה. אותן שהיו כאן חשובים ראיתי קלים: ואנן. תלמידי חכמים היכי איתנין התם: **הרוגי מלכות וכו' נא.** לא היטה צהן מעלה אחרת שיתחבו עליה אלא זו כלצד: הרוגי לוד. שני אחים היו שממרו עמנו ע' על שראל שהודו על עממן הריגת צה מלך שהיו מטיילין אותה על כל ישראל: עד שעה שספסו רץ ומציל. כשעבור מרוכת הסוס עד חצי היום. ולשון מציל שיליו מחמתו שכל שעות היום חמה נוטה ללדנין ולא האדם ולא הבהמה נוטה ללדנין כשחמה שזמרח כל האדם למערב אבל צחי היום חמה עומדת צלמטע הרקיע צראש כל האדם ולא הסוס תחמיו צפי ר' מנחם ז"ל האדם מצלתי: כל מצילות. כולמיה שתולין לפסח לניו ולקשקש לשון מצלמים (ד"ה א ג): ישיה קודש לה' שימדנדי שראל נדומיהן למקדש: **כל ציוס שיצווו ישראל.** קון הנכריס ציוס אחד עד חלות יהיו קודש לה' שיצאוס נדבה למקדש: הפירוס **מזוקים.** אף הסירות יהיו של כסף ושל זהב שמהא שם ציוס רצה **הקדש:** מאי והיה הפירוס **מזוקים.** הא במצילות הסוס ליכא הקדש כולי האי: דמיסעפרי ישראל ימעשרו ישראל וצטורה אחרת האי: **כנעני.** לא יהיו צריכין גוצרין לעשות סחורה בנכסי הקדש לפי שיהא שם עושר גדול מן הציוס: **צא אברהם והזהיר את יצחק.** שהשציע לאליעזר לא תקח אשה לנבי מצבות כנעני (בראשית כד): ויצחק את יעקב לא תקח אשה מצבות כנען (שם כח): **כולו העולם המצות שאין שם צטורה רעה:** למידרשה בפירקא קרייה דיו"ד ה"י דלרצע אותיות דרשיה וטעמיה התלויים צו: **לעלם קטיב.** זה שמי לעלם חסר וי"ו לשון העלמה: **כתיב זה שמי לעלם צהעלמה** וכתיב זה זכרי דמשמע קרייה ולא העלמה. לשון אחר כיון דכתיב זה שמי פשיטא דזה זכרי

תורה אור השלם

1. ויהי ביום ההוא לא ידעה אור יקרות וקפאון: זכריה י"ו 2. ביום ההוא ידעה על מצלות הסוס קדש לוי ויהי הסירות בבית ה' כמזרקים לפני המזבח: זכריה י"ד כ 3. ויהי כל סיר בירושלם ויהיודא קדש לוי צבאות ובאן כל היבונים וקלחו מיהם והשלו בהם ולא ידעה כנעני עוד בבית ה' צבאות ביום ההוא: זכריה י"ד כא 4. וקרא שם יהודה בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה ויבא אליה: בראשית לח ב 5. כנען בקדו מאיני מרמה וקשקש אהב: השוע י"ב 6. מי יגץ זאת על צר המעטיה אשר סוחריה שרים כנעניה נבדי ארץ: ישעיה כ"ב 7. ויהי ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא ויהי אף אחד ושמו אהר: זכריה י"ד טו 8. ויאמר עוד אליהם אל משה בה האמר אל בני ישראל ה' אלהי אבותיכם אליה אברכם אלהי יצחק ואליה יעקב שלחתי אליכם זה שמי לעלם וזה זכרי לדור: שמו"ג טו

גליון הש"ס

גמ' א"ר און באן עני. עי שנת סג ע"א שמי ד"ה לא יחלל:

מוסף רש"י

מה איסורו בכיית. שיור אסור אפילו הוא חייב עליו צבות (קמון פ"ג). עליונים למטה. אומם שם עליונים כאן ממת עושין, ראיתי שם ססס למטה (ב"ב א). ותחתונים למעלה. ראיתי עייס שמי ציני שפליס, שם הלאים חשובים (ש"ס). ואנן היכי התם. כעלי מויה היאך אמין, היאך יט תשימתי (ש"ס). כי היכי דאיתו אנן הכי. משום ונכריס (ש"ס). מישום הרוגי מלכות ולו לא. וכו' קן מלמא למולח הוה דהו

מקום שנהגו. ע"ד חלום.

כדי שלא יהא טרוד במלאכה וישכת ציעור חממו הפסח ותקון מנה לצורך היללה דמנחה לטרות מנעוד יום כדי להקצב מהר כדלמנר צ"פ בתרל (ד' קט). חוטפין מנה צלילי פסחים כשציל מיעוקות שלא יצנו ואל

הדרן עלך אלו עוברין

היהודים בשבילה, ואמרו שני האחים (נ"א: שמייה ואחיו) אנו הרגנו כדי להציל כל ישראל, והרגו הן זכרי. (נ"א: ושלמו בנפשם והרגו הם... וליהם מפורש בישעיה כי עליון הרגנו כל היום וגו') וקיימא לן כי הרגו לוד הם שמעיה ואחיו שהרגו כ"ב באדר כמפורש בפרק סדר תעניות כ"ד כו'. והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. יהיה ה' אחד, שאין שם בשורה רעה, שצריך לומר ברוך דיין האמת, אלא הטוב בכל, שהכל טוב שאין שם רע. ושמו אחד כ"ר כי ב"ק דאמר בעולם הזה שמי נכתב ביו"ד ה"א ונקרא באל"ף הבא כולו אחד, שמי נכתב כן אני נקרא. רבה סבר למדרשה בפירקא. ולגלות, א"ל ההוא רבא זה שמי לעלם חסר ו' כתיב, וא

מקום שנהגו. ע"ד חלום.

כדי שלא יהא טרוד במלאכה וישכת ציעור חממו הפסח ותקון מנה לצורך היללה דמנחה לטרות מנעוד יום כדי להקצב מהר כדלמנר צ"פ בתרל (ד' קט). חוטפין מנה צלילי פסחים כשציל מיעוקות שלא יצנו ואל

הדרן עלך אלו עוברין

היהודים בשבילה, ואמרו שני האחים (נ"א: שמייה ואחיו) אנו הרגנו כדי להציל כל ישראל, והרגו הן זכרי. (נ"א: ושלמו בנפשם והרגו הם... וליהם מפורש בישעיה כי עליון הרגנו כל היום וגו') וקיימא לן כי הרגו לוד הם שמעיה ואחיו שהרגו כ"ב באדר כמפורש בפרק סדר תעניות כ"ד כו'. והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. יהיה ה' אחד, שאין שם בשורה רעה, שצריך לומר ברוך דיין האמת, אלא הטוב בכל, שהכל טוב שאין שם רע. ושמו אחד כ"ר כי ב"ק דאמר בעולם הזה שמי נכתב ביו"ד ה"א ונקרא באל"ף הבא כולו אחד, שמי נכתב כן אני נקרא. רבה סבר למדרשה בפירקא. ולגלות, א"ל ההוא רבא זה שמי לעלם חסר ו' כתיב, וא

מקום שנהגו. ע"ד חלום.

כדי שלא יהא טרוד במלאכה וישכת ציעור חממו הפסח ותקון מנה לצורך היללה דמנחה לטרות מנעוד יום כדי להקצב מהר כדלמנר צ"פ בתרל (ד' קט). חוטפין מנה צלילי פסחים כשציל מיעוקות שלא יצנו ואל

היהודים בשבילה, ואמרו שני האחים (נ"א: שמייה ואחיו) אנו הרגנו כדי להציל כל ישראל, והרגו הן זכרי. (נ"א: ושלמו בנפשם והרגו הם... וליהם מפורש בישעיה כי עליון הרגנו כל היום וגו') וקיימא לן כי הרגו לוד הם שמעיה ואחיו שהרגו כ"ב באדר כמפורש בפרק סדר תעניות כ"ד כו'. והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. יהיה ה' אחד, שאין שם בשורה רעה, שצריך לומר ברוך דיין האמת, אלא הטוב בכל, שהכל טוב שאין שם רע. ושמו אחד כ"ר כי ב"ק דאמר בעולם הזה שמי נכתב ביו"ד ה"א ונקרא באל"ף הבא כולו אחד, שמי נכתב כן אני נקרא. רבה סבר למדרשה בפירקא. ולגלות, א"ל ההוא רבא זה שמי לעלם חסר ו' כתיב, וא